

POSTANOWIENIE

23 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 23 stycznia 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi A.B. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z 16 grudnia 2021 r., II Ca 2436/19,
wydanego w sprawie z wniosku A.B.
z udziałem Z.M. i W.M.
o zniesienie współwłasności i o zmianę podziału do korzystania,

1. odrzuca skargę;
2. **zasądza od skarżącego na rzecz uczestników kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

(K.L.)

3.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 8 sierpnia 2019 r., wydanym w sprawie I Ns 160/16, Sąd Rejonowy dla Wrocławia Śródmieścia z siedzibą we Wrocławiu, w sprawie z wniosku A. K. przy udziale Z. M., W. M., oddalił wniosek o zniesienie współwłasności (pkt I), oddalił wniosek o zmianę podziału do korzystania (pkt II), oddalił żądanie wnioskodawczynie oraz uczestników o rozliczenie nakładów na nieruchomości wspólną (pkt III), oddalił żądanie uczestników zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez wnioskodawczynię z nieruchomości wspólnej (pkt IV), ustalił, że strony ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt V), nakazał wnioskodawczynie, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu) kwotę 5.447,73 zł tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa (pkt VI).

Postanowieniem z 16 grudnia 2021 r., wydanym w sprawie II Ca 2436/19, Sąd Okręgowy z siedzibą we Wrocławiu, na skutek apelacji wnioskodawczynie i zażalenia uczestników, oddalił apelację (pkt I), zmienił postanowienie w punkcie V. w ten sposób, że zasądził od wnioskodawczynie na rzecz uczestników 14.417 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (pkt II), oddalił zażalenie w pozostałym zakresie (pkt III), zasądził od wnioskodawczynie na rzecz uczestników 5.400 zł kosztów postępowania apelacyjnego (pkt IV).

Wnioskodawczynie zaskarżyła skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia postanowienie Sądu Okręgowego, wskazując naruszenie przepisów prawa materialnego (art. 3 ust. 2 ustawy o własności lokali z dnia 24 czerwca 1994 r.; art. 212 § 2 k.c., art. 5 k.c.) oraz prawa procesowego (art. 25 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej.

Zgodnie z art. 424⁵ k.p.c., skarga powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części; przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie; wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny; uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy; wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi; wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem. Ponadto skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego.

Jak zaznaczono powyżej skarga jest traktowana jako nadzwyczajny środek prawny. W związku z tym musi spełniać nie tylko wymagania formalne stawiane pismu procesowemu (tak jak to stanowi art. 424⁵ § 2 k.p.c.), ale też rygorystyczne wymogi określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. (które zostały już wyliczone powyżej). W kontekście każdego z tych wymogów (art. 424⁵ § 1 k.p.c.), należy wskazać, iż ich niespełnienie nie podlega „uzdrowieniu”, lecz skutkuje, z mocy art. 424⁸ § 1 k.p.c., obligatoryjnym odrzuceniem skargi.

Wniesiona skarga nie spełnia wymagania wymienionego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.. Nie uprawdopodobniono wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie postanowienia, którego skarga dotyczy.

W doktrynie (przykładowo M. Sieńko [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-477(16), red. M. Manowska, LEX/el. 2022, art. 424(5)) i orzecznictwie istnieją już ugruntowane poglądy wskazujące, iż uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody nie polega na przytoczeniu samych twierdzeń o jej zaistnieniu (postanowienie SN z 25 lipca 2006 r., III CNP 40/06). Podnosi się, iż składając oświadczenie o wystąpieniu szkody, skarżący musi wskazać czas jej powstania, postać, rozmiar i adekwatny związek przyczynowy między tak określoną szkodą a zaskarżonym wyrokiem (postanowienia SN: z 7 kwietnia 2009 r., II CNP 1/09; postanowienie SN z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05). To zaś oświadczenie powinno być uwiarygodnione przez powołanie i przedstawienie dowodów, jak również innych środków, nieuznawanych przez

kodeks za dowody (postanowienia SN z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05; postanowienie SN z 13 grudnia 2005 r., I CNP 28/05; postanowienie SN z 23 lipca 2006 r., IV CNP 23/06).

Sąd podziela wcześniej wyrażane stanowisko sprowadzające się do przekonania, że szkoda spowodowana przez wydanie orzeczenia, powinna powstać później niż w dacie wydania orzeczenia (przykładowo jedynie: postanowienie Sądu Najwyższego z 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06). Skarżący nie uprawdopodobnił wysokości szkody powstałej po wydaniu orzeczenia przez Sąd Okręgowy (nie wyartykułował jaki był faktycznie zakres poniesionej szkody, a wskazał jedynie na hipotetyczne koszty w wysokości 25000 zł). Szkodą w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. jest natomiast uszczerbek w majątku poszkodowanego, który ma charakter rzeczywisty, nie hipotetyczny, spodziewany lub „odłożony” w czasie (przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2010 r., III CNP 48/10).

Nie można pominąć okoliczności, iż skarżący wskazał, że faktycznie uiścił koszty postępowania z I i II instancji w łącznej wysokości 21273,11 zł. W tym miejscu należy jednak dodać, że nawet uprawdopodobnienie szkody polegającej na zapłacie kosztów sądowych nie może stanowić spełnienia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. (przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z 27 lipca 2006 r., II BP 11/06).

Ponadto skarga wnioskodawczyni nie spełnia również wymagania, o którym mowa w art. 424⁵ §1 pkt 5 k.p.c., tj. wykazania, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Na tę kwestię zwrócono również uwagę w odpowiedzi na skargę (wniesionej przez uczestników), a wywód ten został przez Sąd zaakceptowany (w kontekście treści skargi).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., odrzucił skargę.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik sprawy, biorąc pod uwagę art. 98 § 1 i 1¹ k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., § 10 ust. 5 pkt 2 w zw. z

§ 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[SOP]

[a!]